

Tekniska nämnden

Utöka budgetram för reinvestering pumpstationer

Ärende

Tekniska nämnden är huvudman för VA och ansvarar därmed för den allmänna VA-anläggningen. Det ansvaret inbegriper att hålla anläggningen i sådant skick att den fyller den funktion lagstiftningen kräver. Som en följd av det ansvaret pågår renovering av pumpstationer i Danderyds kommun.

Tidigare har kommunfullmäktige beslutat om renovering av 10 stationer till en budget på 55 miljoner kronor. Under projektets gång och framför allt den senaste tiden har kostnaderna ökat och tekniska kontoret kan nu konstatera att projektet, om det drivs vidare, kommer att ge ett budgetöverskridande på cirka 18 miljoner kronor. Ett vägval behöver göras. Tilldelade medel räcker till 8 stationer alternativt att kommunstyrelsen kan omfördela befintliga investeringsmedel på 18 mnkr för att slutföra projektet.

Det finns flera förklaringar till kostnadsökningarna där ökade material och bränslepriser är en stor del. Svåra förhållanden och oväntade händelser under entreprenaden står också för en väsentlig del av ökningen.

Stationerna är i stort behov av renovering och de eventuellt från aktuellt renoveringstillfälle borttagna stationerna i detta beslutade projekt kommer att behöva renoveras i vart fall. Utesluts två stationer kommer båda entreprenörerna att påverkas vilket skapar en svårhanterlig situation. Entreprenörerna kan kräva ersättning för utebliven vinst. Med bakgrund till ovanstående förordar tekniska kontoret att kommunstyrelsen omfördelar VA-investeringsmedel för att kunna genomföra de ursprungligt beslutade antal stationer.

Tekniska kontorets förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att utöka budgetramen för projekt renovering av 10 pumpstationer med 18 mnkr genom omdisponering mellan befintliga VA-investeringsprojekt.

Bakgrund

Danderyds kommuns spillvattenpumpstationer byggdes i huvudsak i samband med Käppalaförbundets bildande och bygget av ett gemensamt spillvattenreningsverk med tillhörande tunnelsystem som var klart 1969. För att kunna leda allt spillvatten till tunnelsystemet byggdes pumpstationer på de platser spillvattnet tidigare gått orenat rakt ut i havet. Likt ett pärlband längs kustlinjen ligger nu pumpstationerna och pumpar allt spillvatten till Käppalas anläggning. I och med att pumpstationerna nu har nått en ålder på drygt 50 år är de i behov av en omfattande renovering. Kommunfullmäktige har beslutat om första etappen på 10 av totalt 21 stationer.

Tekniska kontorets utredning

Flertalet av pumpstationerna och bräddkammarna har nått den ålder där de är i behov av en omfattande upprustning. Det är ett omfattande arbete med själva pumpstationerna så som renovering av betongkonstruktioner, vattenbilning av väggar och golv samt formning och nygjutning, håltagning för rör genomföringar och schaktarbeten utvändigt med tätning av väggar, ledningsarbeten och dränering. Även pumpsumpar och räddningskonstruktioner i anslutning till stationerna renoveras. Pumpar, elinstallationer, styrsystem och kommunikationsutrustning byts ut och moderniseras. Pumpstationerna förses också med möjlighet till extern reservkraft.

I det beslutade projektet ska 10 stationer renoveras med en beslutad budget på 55 mnkr. Tekniska kontoret handlade upp fem pumpstationer i ett första kontrakt för att sedan handla upp resterade i ett senare skede. Projektet påbörjades i början av 2021 och entreprenören startade med pumpstation Borgen. Det är också den enda pumpstationen som denna entreprenör färdigställt renoveringen av. Slutbesiktningen ägde rum den 21 september 2021. Parallellt startade också 3 andra stationer som nu är under arbete. Det är Samsö, Skärvik och Stocksunds hamn. Anledningen till det parallella förfarandet var att framdriften var långsam. En av stationerna är ännu inte påbörjad och det är Framnäs. Denna del skulle ha avslutats 2023 men det är i nuläget osäkert när stationerna färdigställs.

Under projektets gång men framför allt under senare tid har kostnaden för genomförandet av den första etappen ökat markant. Det är flera faktorer som samverkar för att denna situation har uppstått. Dyrare material till följd av ukrainakriget och efterdyningar av pandemin är en stor bidragande orsak. En annan faktor är att entreprenören under arbetets gång stött för dem oväntade och kostsamma förhållanden. Tekniska kontoret har beskrivit förhållandena som är i och runt stationerna på ett utförligt sätt men entreprenören hävdar att så inte är fallet. Tekniska kontoret har engagerat

David Johannesson

juridisk kompetens för att få processen framåt och hitta en konstruktiv lösning. Det finns idag inget facit hur lösningen kommer att se ut.

Tekniska kontoret har handlat upp nästa etapp och det har en annan entreprenör vunnit kontraktet på. De har startat sitt arbete och Kungsvägen är påbörjad. Den etappen kommer att fortgå även under 2024.

Projektet har nu kommit till ett vägskäl. De tilldelade medlen kommer inte att räcka till samtliga beslutade stationer och därför behövs ett nytt beslut av kommunstyrelsen hur projektet ska fortlöpa. Det finns två vägar att gå. Den ena vägen är att fullfölja de beslutade 10 stationerna och då krävs ett tilläggsanslag på 18 mnkr. Det som talar för detta val är att stationerna i vart fall måste renoveras och att vid minskat antal stationer kan kontrakterad entreprenör begära ersättning för utebliven vinst.

Den andra vägen är att låta den ursprungliga budgeten på 55 mnkr ligga kvar. Då kommer projektet att stoppa renoveringen av förslagsvis två stationer. Budgeten kommer att hållas men följderna blir också att den andra entreprenören kommer att behöva minska antal objekt som de får renovera. Den entreprenören har hittills visat ett gott resultat både ekonomiskt och tidsmässigt. En konsekvens kan bli att entreprenören skulle kunna kräva kommunen på utebliven vinst.

Skulle två stationer tas bort från nuvarande budget kommer de behöva hanteras i kommande etapper. De erfarenheter som kontoret hittills tillskansat sig kommer att vara mycket nyttiga i det fortsatta arbetet. Kravet på entreprenörens tekniska förmåga kommer att öka och även entreprenörens erfarenhet av att samordna komplicerade entreprenader kommer att väga tyngre i de framtida upphandlingarna.

Ekonomiska konsekvenser

Att genomföra renovering i samtliga stationer som är beslutade av kommunfullmäktige kommer att ge ett budgetöverskridande som bedöms till 18 miljoner kronor. Den tillkommande kostnaden bedöms ge cirka 0,5 mnkr i ökade kapitaltjänstkostnader per år för detta projekt

Om inte samtliga kontrakterade pumpstationer renoveras kan entreprenören ha rätt att kräva ersättning för bland annat utebliven vinst och det blir en kostnad som inte ger något mervärde alls för VA-verksamheten.

Den bedömning som görs är att det mest fördelaktiga för VA-verksamheten i detta läge är att omfördela investeringsmedel och därmed genomföra entreprenadens 10 pumpstationer med fortsatt tät kostnadsuppföljning.

Finansieringen ryms inom ramen för en omdisponering av den totala investeringsramen för VA och kräver således inget tilläggsanslag.

Anna Tengelin Skoog
Teknisk direktör

David Johannesson
VA-Avfallschef

Handlingar i ärendet
Tjänsteutlåtande Utöka budgetram för reinvestering pumpstationer

Expedieras
Kommunstyrelsen